

Sterke acties van de netwerken armoedebestrijding in het kader van de werelddag van verzet tegen de armoede: een terugblik

17 oktober 2021

Armoede neemt steeds toe: 18,9% van de Belgen loopt het risico op armoede of sociale uitsluiting (ARPE). In 2020 waren 4.622.000 Belgen niet in staat om tijdens een doorsnee maand te sparen, d.i. 40,8% van de bevolking. 32,8% van de Belgen kon nauwelijks rondkomen van hun maandelijks inkomen, 6,1% moest zijn toevlucht nemen tot zijn spaargeld en 1,9% werden genoopt om geld te lenen (Statbel, 2021).

De armoedecijfers tonen aan dat het nog steeds nodig is om op 17 oktober de Werelddag tegen Armoede te organiseren. De verschillende netwerken armoedebestrijding verenigd in het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding (BAPN) organiseerden diverse activiteiten in heel België samen met mensen in armoede. BAPN nam deel aan verschillende acties in Vlaanderen, Brussel en Wallonië. We organiseerden ook onze eigen activiteiten. Hier volgt een verslag.

Even ter herinnering, BAPN wil de structurele oorzaken van armoede en sociale uitsluiting bestrijden in heel België en ook in het Europees beleid. Ze maakt daartoe gebruik van de ervaringen van mensen in armoede en zoekt samen met hen naar oplossingen. BAPN vertegenwoordigt de volgende netwerken: Netwerk tegen Armoede (NTA), Réseau de Lutte contre la Pauvreté (RWLP), Forum - Bruxelles contre les Inégalités (Le Forum), het Brussels Platform Armoede (BPA). BAPN is ook lid van het Europees Netwerk Armoedebestrijding (EAPN). In het kader van 17/10 organiseerde elke organisatie activiteiten in zijn regio.

Op 17 oktober lanceerde onze organisatie een rapport over het Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI): "Het GPMI: te veel uitsluiting, te weinig begeleiding". Hoewel het leefloon het laatste vangnet is, moeten aanvragers van het leefloon een contract, het GPMI, ondertekenen. In het kader van dit contract worden tal (soms onmogelijke) voorwaarden opgelegd, worden zij gecontroleerd en kunnen zij door sancties zelfs hun leefloon voor een bepaalde periode verliezen. Bovendien bemoeilijkt het GPMI de relatie met de sociaal assistent en staat het een echte begeleiding in de weg. De

"Ik wist dat als ik het niet goed zou doen op school, ik mijn inkomen een tijdje kwijt zou zijn. Daarom wilde ik geld sparen, maar ik had zo weinig dat de enige manier was mezelf uit te hongeren. En daardoor had ik niet genoeg energie om te studeren" (getuigenis van een persoon met GPMI).

Lees hier het rapport van BAPN: <https://bapn.be/storage/app/media/bpn-001-20-rapport-gpmiv3-1.pdf>

Caroline Van der Hoeven, coördinatrice van het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding sprak over de problemen waarmee mensen met een GPMI te maken hebben in het programma "Libre Ensemble". Ook de problematiek van non-take up van rechten werd door L. Noel aangehaald en M. Hanse had het over energiearmoede.

Bekijk hier het interview: <https://www.laicite.be/emission/journee-mondiale-de-lutte-contre-pauvrete/?fbclid=IwAR1hVTZP91sLiXeYyvnlhhtuYrFdXu15NF2FGZGIKo4IzZ0r4w-MaEMAR0A>).

BAPN

RÉSEAU BELGE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ asbl | BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING vzw
BELGISCHES NETZWERK ARMUTSBEKÄMPFUNG VoG | BELGIAN ANTI-POVERTY NETWORK npo

Vooruitgangsstraat 333/6 Rue du Progrès | 1030 Brussels | Belgium tel: +32 2 265.01.54 - 53 | info@bapn.be | www.bapn.be

In het kader van zijn Europees werk, als lid van EAPN (de European Anti-Poverty Network), heeft BAPN tevens de Poverty Watch uitgebracht. In dit rapport dat door allenationale leden van EAPN over heel Europa wordt opgesteld, worden de nationale situatie en de ontwikkelingen op het gebied van armoede geschetst. De poverty watch van BAPN bevat de laatste trends in armoede en ongelijkheden in België vanuit een genderperspectief.

Lees hier de Poverty Watch van BAPN:
https://bapn.be/storage/app/media/Poverty%20watch_BAPN_2021.pdf

Consulteer hier de 8 kernboodschappen van EAPN naar aanleiding van 17 oktober: n:
<https://www.eapn.eu/17-10/>

Vlaanderen: Teken samen met mensen in armoede de krijtlijnen voor participatie uit!

Een belangrijke voorwaarde voor maatschappelijke integratie is dat mensen in armoede moeten kunnen deelnemen aan alle facetten van het leven. Voor mensen in armoede zijn er helaas veel drempels. Daarom is 'maatschappelijke participatie' het centrale thema van het Netwerk tegen Armoede op 17 oktober dit jaar.

BAPN heeft op de dag zelf een kijkje gaan nemen in Halle waar de vereniging "Open Armen" aandacht vroeg voor de moeilijke toegang tot de virtuele wereld die de positie van mensen in armoede nog verder op de maatschappelijke ladder verzwakt. De Coronapandemie heeft immers veel pijnpunten in onze maatschappij blootgelegd, waaronder digitale uitsluiting van mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie.

Samen met de gemeente Sint-Pieters-Leeuw, de Stad Halle, Begeleid Wonen, Avansa, CAW Halle-Vilvoorde, Buurtwerk Halle/Groep Intro en RISO Vlaams Brabant deed Open Armen dit o.a. door de inleefweek Dertien-Dagen-Zonder-Digi Challenge te organiseren, waarbij iedereen kon ervaren wat het betekent om digitaal uitgesloten te zijn.

Met de expo 'Delete Digitale Uitsluiting' vertelden de leden van Open Armen verder elk hun verhaal van eigen ervaringen met digitale uitsluiting op een artistieke manier. Het resultaat was een persoonlijke en aangrijpende expo van beeldende verhalen en feiten. De expo werd ingehuldigd door de leden van Open Armen die vertelden over hun werk. Daarnaast kregen we inzicht in de problematiek vanuit Samenlevingsopbouw West Vlaanderen die enkele van hun projecten rond e-inclusie kwamen toelichten. Tenslotte hebben we het genoeg gehad om te woord te worden gestaan door burgemeester Marc Snoeck (Halle) en schepenen Hedwig Smeets (Sint-Pieters-Leeuw).

Lees meer over de acties die in Vlaanderen hebben plaatsgevonden hier: ...
<https://netwerktegenarmoede.be/nl/17-oktober-2021>

Brussel: aandacht voor de toenemende voorwaardelijkheid en jongeren in armoede

Onder het motto 'Warempel, een drempel', organiseerde het Brussels Platform Armoede (BPA), samen met z'n zeven verenigingen, een heus festival om het belang van maatschappelijke participatie voor mensen in armoede in de verf te zetten. Deze participatie wordt al te dikwijls bemoeilijkt, zelfs onmogelijk gemaakt door allerlei drempels. Dit werd in een podiumact krachtig gesymboliseerd door

BAPN

RÉSEAU BELGE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ asbl | BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING vzw
BELGISCHES NETZWERK ARMUTSBEKÄMPFUNG VoG | BELGIAN ANTI-POVERTY NETWORK npo

Vooruitgangsstraat 333/6 Rue du Progrès | 1030 Brussels | Belgium tel: +32 2 265.01.54 - 53 | info@bapn.be | www.bapn.be

een deur, die letterlijk de acteurs aan de ogen van het publiek onttrok. Om deze uitsluiting nog verder aan de kaak te stellen, brachten deze 'onzichtbaren' sterke getuigenissen en statements.

Dat deze drempels in vele domeinen nog steeds aanwezig zijn werd door de verenigingen van BPA onder de aandacht gebracht op allerlei manieren. Een video toonde hoe de toegang tot dienstverlening stroef verloopt, een kijk- en luisterbox zette het belang van cultuurparticipatie in de verf, een expo legde de vinger op de torenhoge drempels m.b.t. huisvesting. In een levende bibliotheek brachten mensen hun persoonlijk verhaal over hun ervaringen, lees lijdensweg, op de woonmarkt. Dank aan hen om hun ervaringen te willen delen en ook bravo!

Een festival is geen festival wanneer de muziek ontbreekt... Dus werd er voor ieders smaak voorzien: van hardrock, tot een zangkoor en een fanfare. En van smaak gesproken, het kookatelier van Chez Nous zorgde voor de hongerige magen.

Tegen de avond tenslotte, werden de fakkels aangestoken om, samen met *Rendre visible l'invisible*, de strijd tegen te armoede extra licht bij te zetten... een mooie afsluiter van een geslaagde dag !!!

Voor meer over het festival van BPA: <https://www.brusselsplatformarmoede.be/nl/17-oktober-2021>

Op vrijdag 15 oktober werd door het Forum – Bruxelles contre les inégalités een dag georganiseerd in het teken van studentenarmoede. 1 op de 3 studenten heeft te maken met armoede of onzekerheid, wat overeenkomt met ongeveer 80.000 studenten. Dit alarmerende cijfer doet vragen rijzen over het onderwijs en de toekomst van onze jongeren. Het doel van de dag was te debatteren over mogelijkheden om deze armoede te bestrijden, welke strategieën hierbij te hanteren, welke begeleidingsmethoden te gebruiken,... In de ochtend werden workshops in kleine groepen georganiseerd om concrete situaties te bespreken. Sociale diensten van hogescholen, maatschappelijk werkers van OCMW's, studenten, psychologen, vakbonden en armoedeverenigingen waren aanwezig, wat interessante en verrijkende discussies opleverde. In de namiddag vond er een conferentie plaats gevolgd door een debat en de dag werd afgesloten door de Minister van Hoger Onderwijs in Brussel, Valérie Glatigny.

Voor meer over de conferentie van Le Forum: <https://www.le-forum.org/news/118/7/80.000-%C3%A9tudiants-pr%C3%A9caires->

Wallonië: schaf het statuut samenwonende af !

De activiteiten en acties vonden plaats op vijf verschillende plaatsen in Namen. Heel de dag door kwamen mensen samen met als doel om het statuut samenwonende af te schaffen.

Het statuut van samenwonende verergert armoede omdat mensen met dit statuut een deel van de uitkering van de sociale zekerheid of het OCMW verliezen, en deze uitkering ligt reeds onder de armoedegrens ligt of flirt ermee", analyseert Christine Mahy, secretaris-generaal van de Réseau wallon de Lutte contre la Pauvreté.

De dag startte 's ochtends in de bioscoop Caméo met de vertoning van de documentaire "S'appauvrir" van Yves Dorme, waarin de door de covidcrisis veroorzaakte verarming werd belicht. Pierre Frédéric Nyns, voorzitter van de UCM, Sandrine Xhaufaire, adviseur van de Federatie van OCMW's en Gaëlle

BAPN

RÉSEAU BELGE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ asbl | BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING vzw
BELGISCHES NETZWERK ARMUTSBEKÄMPFUNG VoG | BELGIAN ANTI-POVERTY NETWORK npo

Vooruitgangsstraat 333/6 Rue du Progrès | 1030 Brussels | Belgium tel: +32 2 265.01.54 - 53 | info@bapn.be | www.bapn.be

BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING
RÉSEAU BELGE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ
BELGISCHES NETZWERK ARMUTSBEKÄMPFUNG
BELGIAN ANTI-POVERTY NETWORK

Peters, coördinatrice van het sociaal noodnummer 1718, waren aanwezig voor een debat met het publiek. In de namiddag werden de talrijke en diverse onrechtvaardigheden die het statuut samenwonende met zich meebrengt, in de kijker geplaatst door animaties van ervaringsgetuigen, theater, muzikale composities van militanten, exposities, debatten, spektakel en slam. Steeds werd het belang benadrukt van de rol die een ondersteunend en beschermend socialezekerheidsstelsel speelt. In de Cinex, de Abattoirs de Bomel, het theater Jardin Passions en de Casserole gingen engagement en cultuur hand in hand met de strijd tegen ongelijkheden.

De dag eindigde in poëzie en artistieke schoonheid met een lichtgevende tentoonstelling van lantaarns die de afgelopen weken werden gemaakt door de verenigingen armoedebestrijding. De volkswijken van Namen werden verlicht met het artistiek werk en de creativiteit van mensen in armoede. Het licht ... als symbool voor de energie om de strijd aan te gaan voor de overige 364 dagen van het jaar, en toe te werken naar een versterking van de sociale zekerheid en de afschaffing van het statuut samenwonende !

Lees meer over de acties van 17 oktober hier: <https://www.rwlp.be/1710/>

BAPN

RÉSEAU BELGE DE LUTTE CONTRE LA PAUVRETÉ asbl | BELGISCH NETWERK ARMOEDEBESTRIJDING vzw
BELGISCHES NETZWERK ARMUTSBEKÄMPFUNG VoG | BELGIAN ANTI-POVERTY NETWORK npo

Vooruitgangsstraat 333/6 Rue du Progrès | 1030 Brussels | Belgium tel: +32 2 265.01.54 - 53 | info@bapn.be | www.bapn.be